وردبوونەوەیەک لە ڕۆمانی فاتە هەڵۆ.. نووسینی: یووسف اسماعیل

لە ئەدەبیاتی کوردیدا بەتایبەت لەبواری ڕۆماندا، تاڕادەیەک کەمە کە ناونیشانی ڕۆمانەکە لەگەڵ پاڵەوان و کەسی یەکەمی ڕۆمانەکە یەک ناونیشان بن. ئەمەش گرینگی و تایبەتمەندی خۆی هەیە. ڕۆمانی فاتە هەڵۆ کە زرار سەرتاش نووسیویتی، هەمیشە لەنووسینی ڕۆماندا خەرایە، ئەمە هەم پێتوانایی ڕۆماننووس و هەندێک جار دیقەت نەگرتنی دەقی لێ دەکەوێتەوە. جا چ لەڕووی هاتنە پێشی ڕوداوەکانی نێو ڕۆمان یان جووڵەی کارەکتەرەکان بێت، یاخود ناوەڕۆک. بەڵام جوانووسی تا ڕادەیەکی زۆرباش لە ڕۆمانەکەدا دەبینیت. لێرەدا باس لە ڕۆل و خەبات و تێکۆشانی کارەکتەرێکی ژن دەکات ئەویش (فاتە هەڵۆ)یە، کە پەیوەندێکی بەهێز و پێڕاینی نێوان شاخ و شاردا هەبووە، لە دوو شۆڕش و سەردەمی جیادا لەخەباتدا بووە. گەر لەڕوویەکی تری ڕۆمانەکەدا سەیری بکەین ئەم پسیارە دروست دەبێت، ئەویش بۆچی لە قەبارەی ١٣٦ لاپەڕەدا نووسراوەتەوە کە ئازایەتی ئەم شێرە ژنە کە بە دایکی پێشمەرگە ناسراوە، دەبوو زۆر لەمە زیاتر و قووڵتر بنووسرابایەوە، بەڵام داخی گران کە سەیری ئەم مێژووە بکەین بۆمان بەدیار کەوتووە ئەم ژنە قارەمانە چونکە نەخوێندەواربووە نەیتوانیوە یادەوەری و بیرەوەریەکای خۆی بنووسێتەوە تا بتواندرێت بکرێت بە کۆمەڵێک چیڕۆک و ڕۆمان. نووسەر بە بە تێکەڵەیەکی واقع و خەیاڵ ئەم ڕۆمانەی نووسیوەوە و پێکردووە لە ئازایەتی ئەم تێکۆشەرە مەزنە، کە زۆر جوان نووسەر ڕۆل و کاریگەری بە شێوازێکی ئەدەبی جوان نووسیتەوە و ئامانجی خۆی پێکاوە، بەجۆرێکی تر. بە تەکنیکێکی جوان بیرەوەری و چیڕۆکەکانی ڕابردوو و واقعی ئێستا بەیەکەوە دەبەستێتەوە. گەر بەووردی بڕوانیین لە ڕۆمانەکە، تەماشای چارەنووسی پێشمەرگە دەکەین وە ئەو ژینگە و بارودۆخی تێیدا ژیاوە لەگەڵ دەسەزی خەڵکەکە.

هەنینەوەی کەسایەتێک لە ڕۆماندا ئاسان و سادە نییە، کە نووسەر توانیوێتی لە نۆزدە بەشدا ڕۆمانێک لەسەر قارەمانیەتی ئەم تێکۆشەر و هورەبەرزە بنووسێت. کە مێژووێک لەڕۆماندا خۆی ببینێتەوە و لەبەر دەستی خوێنەر بێت.

ساردبوونەوە لە ڕۆمان کە ئەوە بێتە نەخۆشیێک لەنێو ئەمەی کوردا، کە وەڵام و تاوانەکە دەخەینە ئەستۆی خوێنەر. بەڵام لەڕاستیدا ئەمە دەبێت ئاڕاستەی نووسەر بکرێت کە ڕۆمانێکی چۆی نووسیوەوە و

هەر ڕستەیەک کەمێک مەبەست و نیشانەی جیاواز دوای خۆی بەجێدەهێڵێت، هەر لە چوونە ژوورەوە بۆ دونیای ڕۆمانکە ترس لە خوێنەر دروست دەبێت، لەهەمان کاتدا خوێنەر کۆتایی بە ڕۆمانەکە دەهێنێت. بەڵام دەتوانم بڵێم ئەمانەی کە باسم کرد هیچیان لە ڕۆمانی فاتە هەڵۆدا نابینیت، دەتوانیت وشە بە وشە لەنێو خودی خۆدا هەستی پێبکەیت.
گرنگێکی تری ڕۆمان دەگەڕێتەوە بۆ سەر خاڵبەندی، کە ئەمە دەکرێتە پێوەرێک بۆ باشی ڕۆمانەکە. لێرەشدا هەر بەشێوەیەکی تەواو و چەسپاو هەڵەی خاڵبەندی لێ دەرکراوە.
لێرەدا نامەوێت بچمە نێو بنج و نێوانی ڕۆمانەکە، بەڵام گرنگترین شت کە پێم خۆش و سەربەرزیە کە ئێمەی کورد بتوانین کەسە قارەمانەکانی خۆمان بکەین بە داستان و ڕۆمانێک، بە ئەدەبدا بیان ناسێن و لاوەکانمان خەریکی خوێندنەوە ئەم جۆرە ڕۆمانانە بن نەوەک هەر بیریشیان لای ئەو تێکۆشەرە مەزنانە نبێت و وەلا بنرێن. با کەمێک لە ڕۆمانی دەرەوەی کولتووری کوردی بێینە دەرەوە و ئاشنای ڕۆمانە ڕەسەنەکانی خۆمان بیین. هەمووان بتوانین کەسێکی تری وەک فاتە هەڵۆ بە ڕۆماندا بیان ناسێنیین.

نووسینی: یووسف اسماعیل